

Izhaja razun nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri
Račun pri poštnem ček. zav. v Ljubljani št. 11.409
Velja mesečno, prejetan v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:
Uredn. 2440 Uprava 2455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 13
Oglaš po tarifu
Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Izpraznitev Posaarja

FRANCOSKE IN BELGIJSKE ČETE IZPRAZNIJO PRIHODNJE DNI
TUDI ZASEDENO POSAARJE.

PARIZ, 4. julija. Včeraj popoldne je predsednik republike Doumergue sprejel generala Guillaumata, člana vrhovnega vojnega sveta in bivšega poveljnika porenskih francoskih okupacijskih čet. Kakor poroča »Echo de Paris«, se bo po vesteh iz Straßbourga vršila 5. t. m. v Posariju seja vladne komisije, ki bo uradno izjavila, da bodo francoske in belgijske okupacijske čete izpraznile Posarje dne 10. julija. Izpraznitev bo izvršena še pred nemškimi državnimi prazniki, da ne

bi prišlo morda do kakih neljubih incidentov.

MOSKVA, 4. julija. Sovjetski komisar za zunanje zadeve Litvinov je poslal zunanjemu ministru Curtiusu brzojavko, v kateri imenom sovjetske vlade čestita nemški vladi k izpraznitvi Porenja. Litvinov naglašja, da je sovjetska vlada že 13. julija 1923 protestirala proti zasedbi nemškega ozemlja po tujih četah ter izraža končno svoje zadovoljstvo nad obnovo nemške suverenosti v Porenju.

Imenovanje banskih svetov

je — kakor smo že v včerajšnji številki kratko javili — izvršeno, kakor je bilo to predvideno v zakonu o banski upravi. Obenem je ministrski predsednik kot notranji minister izdal pravilnik o poslovanju banskih svetov.

Ta pravilnik določa predvsem, da banski niso uredbodajne korporacije, ampak samo posvetovalni organi banov. Člane banskih svetov imenuje minister za notranje zadeve iz vrst oseb, ki lahko s svojimi nasveti najboljše služijo interesom banovin. Člani banskih svetov imajo nalogo, da sodelujejo pri gospodarski, socialni in kulturni povzdigi banovin in naroda. Banu lahko stavijo v tej smeri pisne predloge glede srezov, iz katerih so imenovani, ali pa tudi glede cele banovine. Ne smejo pa se vmešavati ali uplivati na reševanje ali sprejemanje sklepov v poslih upravnih oblastev ter se morajo vzdržati vsakih intervencij pri oblastih. Svoje predloge in nasvete smejo staviti samo na sejah banskega sveta.

Banski svet se bodo sestajali redno samo enkrat v letu na 15 dni in sicer najkasneje mesec dni pred končno določitvijo bančnega proračuna. S privoljenjem ministra za notranje zadeve lahko skliče bananski svet tudi k izrednim sejam, ki pa smejo trajati največ po pet dni. Takšne izredne seje se smejo sklicati le, če gre za posebno važne in nujne zadeve, na pr. najetje posojil, prodajo banovinskih nepremičnin, važne uredbe s finančnim učinkom itd. Seje pa se ne smejo sklicevati v času, ko so kmetijski ali druga gospodarska dela v polnem razmahu.

Sejam predseduje in jih vodi ban sam, prisostvujejo jim lahko tudi pomočnik bana ter načelnika posameznih oddelkov banovinske uprave. Druge osebe nimajo banovinske pristojnosti. Pač pa morajo člani banskih svetov redno biti pri sejah navzoči in se seje ne sme vršiti, če ni vsaj polovica članov banskega sveta navzoča. O sejah banskih svetov se vodijo zapisniki, v katerih se zabeležijo vsa izražena mnenja. Ban tudi lahko odredi glasovanje o vprašanjih, ki se v banskem svetu obravnavajo in se izid glasovanja tudi zabeleži v zapisnik. Vendar pa ban ni vezan na izid glasovanja, ker je — kakor rečeno — banski svet samo njegov posvetovalni organ. Seje banskih svetov se vrše redno na sedežih banskih uprav in dobivajo člani za vse te dneve, ko so navzoči, dnevniice, člani izven Ljubljane tudi povrno vožnjo, vse iz banovinskega proračuna.

To so glavne določbe pravilnika o banskih svetih. Pripomniti še treba, da se bodo morali banski sveti predvsem baviti v vprašanjih kmetijskega in drugih panog narodnega gospodarstva: o poljedelskih svetih, o drevesnicah, o pospeševanju živinoreje in perotinarstva, o kmetijskih in drugih strokovnih šolah ter tečajih v banovinskih bolnicah, dečjih domih, hiralnicah, zdraviliščih in kopališčih, o podporah po elementarnih nezgo-

Pred sestankom kralja Aleksandra s kraljem Karlom

BUKAREŠT, 4. julija. Kralj Karol bo najbrže v drugi polovici julija zapustil Bukarešt in se preselil v Sinaio. Kakor se govori, se bo tamkaj sestal s svojim svakom, jugoslovanskim kraljem Aleksandrom. Namen sestanka obeh vladarjev bo razgovor o tesnem sodelovanju Rumunije in Jugoslavije z ozirom na skupne gospodarske interese obeh držav. Od sestanka obeh vladarjev se namreč pričakujejo ugodnejši rezultati, kakor bi jih bilo mogoče doseči v širšem okviru Male antante. Gre predvsem za ustvaritev skupnih izvoznih možnosti obeh držav, vendar pa se ta agrarna politika ne bo izvajala na škodo zveznega razmerja Male antante, ki ostane nedotaknjeno.

Uprašanje podružnice državne obrtne banke

BEOGRAD, 4. julija. Na seji upravnega odbora državne obrtne banke, katere sta se udeležila tudi zastopnika dravske banovine, Engelbert Franchetti in Josip Rebek, je bilo skle njeno, da se nove podružnice ne ustanove toliko časa, dokler ne bo vplačana celotna glavica v znesku 75 milijonov dinarjev. Pač pa sta bila zastopnika Slovenije pooblaščenca, da proučita do ustanovitve podružnice v Ljubljani možnost kreditiranja slovenskemu obrtniku potom kakega sosednjega zavoda. Vprašanje znižanja obrestne mere pride na dnevni red ene prihodnjih sej glavnega odbora.

Novi vodja indskega gibanja

LONDON, 4. julija. Novi vodja indskega nacionalističnega gibanja za državljansko neposlušnost, Patel, naslednik Nehrua, je prispel v Bombay, kjer je bil navdušeno sprejet. Izjavil je, da se bo

dah prizadetim krajem, o vzdrževanju in gradnji novih cest, železnic in šolskih zgradb, o regulaciji rek in hudournikov, o podpiranju Sokola ter kulturnih in človekoljubnih društev, ter o vseh drugih vprašanjih, ki bi se v banovini tekom časa pojavila. O vseh teh vprašanjih morajo člani banskega sveta izrehati svoja mnenja in nasvete.

Dasi potemtakem banski sveti nimajo uredbodajne moči, bodo vendarle lahko v

akcija komiteja indskega nacionalnega kongresa nadaljevala kljub prepovedi in razpustu kongresa. Politika močne roke, ki jo skušajo uvesti angleške oblasti, bo še povečala upor naroda. Bojkotiranje evropskega blaga se v Indiji izvaja najstrožje.

Pomorski promet Split — Tripolis

SPLIT, 4. julija. Tukajšnja paroplovna družba je uvedla redno tovorno linijo med splitsko luko in Tripolisom. Proga se dotika luk na Malti in ob afriški obali. Važna je zlasti radi izvoza lesa in cementa.

Največja radio-oddajna postaja na Balkanu

SKOPLJE, 4. julija. Šest kilometrov od mesta bo postavljena najmočnejša radio-oddajna postaja na Balkanu. Z gradnjo prične že letos, stroji pa bodo dobavljeni na račun reparacij.

Potres v Kalkuti in okolici

KALKUTA, 4. julija. Tu je bil včeraj tako močan potresni sunek, da so se tresle hiše. Mnogo ljudi je pobegnilo na ulice in so prebili noč pod milim nebom. Tudi v ostalih središčih Bengalije so čutili potres, ki pa ni napravil nobene škode.

KALKUTA, 4. julija. Potres, ki so čutili po vsej severovzhodni Indiji in Birmi, je povzročil večjo škodo, kakor se je prvotno domnevalo. Že prvi sunek je bil tako močan, da so bila hudo poškodovana številna javna poslopja in pretrgane vse telefonske in brzojavne zveze, tako da se bodo podrobnosti o škodi zvedele šele pozneje. Število mrtvih je zelo veliko. V Birmi je ponekod morje prestopilo bregove in tako še povečalo katastrofo.

interesu svojih okolišev storili mnogo koristnega. Važno je, da so izločena vsa politična vprašanja.

V vseh devetero banovinah je imenovanih 512 članov banskih svetov, in sicer v naši dravski banovini 40, v savski 86, v primorski 31, v vrbaski 34, v zetski 50, v drinski 60, v dunavski 82, v moravski 56 in vardarski 73. Imena članov banskega sveta dravske banovine smo že včeraj objavili.

Smithov polet okrog sveta

NEWYORK, 4. julija. Kingsford Smith in njegovi spremljevalci, ki so srečno preleteli Atlantsko morje, so startali sedaj iz Newyorka za Čikago in nameravajo s svojim letalom »Južnim križem« napraviti polet okrog sveta.

Staubna katastrofa v Pragi

PRAGA, 4. julija. V Benešovu se na Masarykovem trgu gradi betonska trinadstropna hiša. Včeraj dopoldne so se nenadoma s strahovitim ropotom porušili težki betonski stebri železnega betona. Delavci so še pravočasno opazili nevarnost in se rešili, razen dveh, ki so ju pokopale razvaline pod seboj. Domneva se, da je katastrofo povzročilo dejstvo, da so bili betonski stebri napačno proračunjeni in je bil tudi uporabljen napačen material.

Skok z višine 4500 m

NEWYORK, 4. julija. Mlada tipkarka Rita Shoemaker je skočila z višine 4500 m s padalom in je srečno pristala. Postavila je s tem nov rekord v skokih s padalom za ženske.

Velike zgradbe na zagrebškem aerodromu

namerava izvršiti vojna uprava. Projektirana je zgradba več novih objektov in poti. Stroški so proračunani na 14 in pol milijona Din. —

Mariborski denarni zavodi

poslujejo jutri v soboto dopoldne kot običajno in nimajo svojih poslovnih zaprtih, kakor se je včeraj pomotoma objavilo.

»Težka prometna nesreča.«

V poročilu pod tem naslovom v št. 147 od 2. tm. se je trdilo, da g. Josip Huber ni imel vojaškega izpita in voznega dopustila. Ugotovili smo med tem, da ima začasno vožno dopustilo A št. 491-1, od 10. junija tl. —

Vsled solnčarice onesvestila

se je včeraj popoldne na Koroški cesti 18 letna Elza Pleteršnik iz Krčevine, prodajalka v trgovini Schramm na Aleksandrovi cesti. Rešilni avto jo je moral odpeljati na dom.

Vsakdanji dogodek

so tatvine koles. Tudi včeraj je bilo iz veže hiše št. 11. na Slomškovem trgu ukradeno kolo, vredno 1600 Din, in sicer uradniku spedičije Merkur, Janku Felaheru, ko se je mudil v mestnem knjižničarstvu. Čudno, da ljudje v kljub neprestanim tatvinam še vedno niso dovolj previdni! —

Najdene stvari.

Meseca junija so bili predstojništvu mariborske policije oddani ozir. prijavljeni sledeči najdeni predmeti: sveženj ključev, platnen otroški čeveljček, srebrna športna verižica, francoska knjiga, aktovka, ženska obleka (kostum), žoga, zlata ovratna verižica, 2 psa, 1 sandale, otroška obleka, cigaretna doza, moški jopič, vozna odeja iz jute, ženski pas, salka za dvokolo, razni denarni zneski in več žepnih ur.

Ako želiš imeti lepe knjige, pristopi k „Vodnikovim družbi“!

Maribor in Sokolstvo

NEKAJ O NUJNIH NALOGAH, KI JIH MORA REŠITI MARIBOR ŽE V BLIŽNJI BODOČNOSTI.

Z veličastnimi sokolskimi slavnostmi v Beogradu je doživela čista sokolska ideja tak trijumf, kakoršnega še ni bila deležna nobena druga v naši zemlji. V očigled tem dogodkom so morali izginiti zadnji pomisleki in dvomi, ki so se porajali pri nekaterih malodušnih skeptikih, ko se je vršila reorganizacija našega Sokolstva v Sokola kraljevine Jugoslavije, kateremu je bil z zakonom postavljen trden in nerazrušljiv temelj ter so mu bile zahtevane jasne smernice v vsem njegovem delu in stremeljenju. Brez dvoma so se po beograjskih dogodkih v minulem mesecu uverile široke plasti naroda po vsej naši državi ne samo o lepoti in zdravju sokolske ideje, ampak tudi o neobhodni potrebi, da se ta ideja trdno usidra v vse sloje našega naroda in ga telesno in duševno prekvasi v zdrav in močan rod, ki se bo zavedal svojih dolžnosti do samega sebe, do domovine, države in kralja. Pa ne samo ti so se uverili o vsem tem, ampak prav tako so se uverili tudi merodajni činitelji, katerim je izročena v upravo naša država.

Uvideli so, da so na pravem potu, in to prepričanje bo vodilo do še bolj sistematičnega dela v dosegu visokih ciljev, ki si jih je zastavil SKJ in katere bo s svojo žilavostjo in neumornim delom tudi dosegel. Trdno smo uverjeni, da bo Sokolstvo doživelo po beograjskih slavnostih nesluten in nepričakovan razmah.

V tem oziru gospoda tudi našemu Mariboru kot največjemu obmejnemu centru vevaležna naloga. Svoje dosedanje sokolsko delovanje mora še bolj poglobiti in razširiti zlasti z ozirom na svoje mladinske oddelke. Zakaj sedaj doraščajoči rod bo tak, kakoršnega si bomo vzgojili. Sokol v Mariboru mora pritegniti v svoje okrilje ne samo šolsko mladino in dijaštvo, ampak pred vsemi drugimi še prav posebno vajence naših obrtnikov in rokodelcev. Če je že predvojni Mariborski Sokol dosegal pod br. dr. Pivkom, ravno v tem oziru krasne uspehe, bo to danes še lažje ob primerni pažnji s premišljenim in sistematskim delom. In za tako delo se morajo dobiti tudi primerni in sposobni delavci.

Z ustanovitvijo Sokola I. je napravil Maribor velik korak naprej v izpolnitvi svoje organizacije ravno v tistem delu mesta, kjer številna mladina zlasti iz nižjih in deloma iz srednjih slojev ni imela nobene prilike, da bi primerno vežbala

svoje telesne in duševne sile. S tem je oteta ulica, ki jo vodi najčesče v propast.

Toda z ustanovitvijo Sokola I. v magdalenskem predmestju še ni zaključena naloga, ki jo ima mariborski Sokol do svoje neposredne okolice. Saj ima dolžnost, da pomaga ustanoviti in — če treba tudi voditi — druga društva v svoji najbližji okolici. Zakaj zadnji čas je, da dobi naša mestna okolica svoja lastna sokolska društva. Saj so na pr. prav iste razmere kakor v magdalenskem predmestju tudi v Pobrežju, na Teznu in v Krčevini-Lajtersbergu. Vemo sicer, da imajo tudi ti kraji razna druga društva; morda jih je za malo število sposobnih in dela voljnih duševnih delavcev še preveč. A vendar se nobeno izmed njih ne peča s smotreno zaposlitvijo šolske in šoli odrasle mladine ob njenem prostem času, ki je največkrat prepuščena sama sebi. Zato ni čuda, ako zaide na napačna pota v takih razmerah ter povzroča skrbi staršem in je prava nadloga za svojo okolico.

Izmed vse naše okolice imajo edino Studenci svoje sokolsko društvo, ki posveča prav posebno skrb ravno mladini in dosega v tem pogledu prav lepe uspehe. In vendar so bile ravno v Studecih morda najtežje razmere za to delo izmed vse naše okolice ter je bilo početno delo pred desetimi leti kljub temu, da je prišel studenški Sokol po naključju kmalu do lastnega doma, neprimerno težje kakor bo n. pr. danes v Pobrežju, na Teznu in v Lajtersbergu-Krčevini.

Poglobitev intenzivnega sokolskega dela v Mariboru in organiziranje najbližje mestne okolice v Sokolstvu z ustanovitvijo novih društev v Pobrežju, na Teznu in v Lajtersbergu-Krčevini, je nujna in neobhodna potreba za okrepitev narodne in državne misli v našem obmejnem centru. Po dovršitvi teh nalog pa bo potrebno prestopiti k razširitvi zdrave sokolske ideje zlasti na naši meji. Stara društva je treba poživiti, kjer je mogoče ustanoviti nova; posebno pa bo potrebno z ozirom na terenske težkoče gledati, da ustanovimo povsod vsaj takozvane sokolske čete. Sedanja doba je za tako delo prav ugodna. Zato ne zamudimo prilike. Inicijativa za vse tako delo pa mora iziti iz gospodarskega in kulturnega centra, iz našega obmejnega Maribora.

K imenovanju banskega sveta dravske banovine.

V včerajšnjem poročilu o imenovanju banskega sveta dravske banovine je pomotoma izostalo: za srez celiski Alojz Mihelčič, trgovec in posestnik na Bregu pri Celju; za srez ptujski Ivan Vrščič, župan občine Sv. Marko. Banski svet dravske banovine šteje skupno 40 članov. Banski sveti so samo posvetovalni organi banov. Njihova naloga je, da na sejalni stavi predloge in svetujejo ukrepe. Banski svet se sestane enkrat na leto za največ 15 dni, s predhodnim dovoljenjem notranjega ministra pa sme ban pozvati člane tudi na izredne seje banskega sveta, ki pa ne smejo trajati več kot 5 dni. Banski svet ne more zasedati, ako ni prisotna vsaj polovica njegovih članov. Sejam predseduje in vodi delo ban sam.

Iz odseka za kopališče na otoku.

Kopališki odsek je imel sinoči pod predsedstvom g. župana zopet svojo sejo. Prisostvoval je tudi g. Weixl, ki je vstopil v odsek na novo za Tujsko prometno zvezo in Olepševalno društvo. Razpravljala se je ponudba dr. Feldmanna, znane finančnika dravske plovbe, ki želi na otoku postaviti moderni hotel v švicarskem stilu, in prosi za odstop primerne zemljišča. Zadevo bo obravnaval občinski svet, principijelnih pomislekov ne more biti. — Ustanovitev radio-postaje se je odklonila, ker so izvedenci izjavili, da bi bila vsled rednih atmosferskih motenj nepraktična, in pa, ker je otok v prvi vrsti namenjen miru in oddihu. — Za solnčenje se bodo napravili posebni prenosni leseni podi in naslanjači (ležalni stoli). — Nastavljen je bil tudi stalni stražnik. — V kabinah se bodo namestila ogledala, ki jih bo dala na razpolago tvrška Jugoavtomat brezplačno proti dovoljenju reklame na otoku. — Za nedelje in praznike bo v svrhu razbremenitve plačnega mojstra nameščen poseben pomočnik. —

Srečke

I. RAZREDA 20. KOLA

državn. razredne loterije dobite v podružnici »Jutra in »Večernika« v Mariboru.

Redek jubilej.

V hiši trgovca g. Antona Macuna v Mariboru praznuje jutri petdesetletnico svojega delovanja, daleč po mariborski okolici in izven nje dobroznani ter splošno priljubljen vodja manufakturne trgovine g. Avgust Winkler, obenem posestnik v prijaznem St. Lovrencu na Pohorju. Svojo življensko pot je pričel kot vajenec na istem mestu, kjer ga še lahko vsak danes vidi. Pač nekaj redkega in gotovo edini slučaj v našem mestu. Najboljši svedok za njegovo neumorno, zvesto in nesebično delovanje je dejstvo, da je tekem svojih petdeset let ostal v eni in isti hiši, izvzemši slučaja, ko se je njegov šef preselil na Aleksandrovo cesto, a se po opustitvi trgovine spet vrnil v prvotno hišo. Svojim trem šefom je bil najboljši in najzvestejši sodelavec in svetovalec v pravem pomenu besede. Čilemu jubilaru pa kličemo: Še na mnoga leta! —

Mariborska m. podružnica Ciril-Methodove družbe

vabi svoje člane in prijatelje CMD, da se udeležijo jutri, 6. t. m., Ciril-Methodove veselice na obmejni Muti. Že lani je bil Maribor lepo zastopan, tako da pričakuje podružnica na Muti letos še številnejšega obiska. Na svidenje! —

Koncert v mestnem parku

bo v nedeljo dne 6. t. m. od 11. do 12. Godba Katoliške omladine. —

Praznik sv. Cirila in Metoda.

V smislu novega zakona o katoliških praznikih, med katere spada tudi praznik sv. Cirila in Metoda, bodo jutri, v soboto, državni uradi zaprti in se bo vršila dejna služba. Trgovske in obrtniške obratovalnice pa bodo kljub predpisu o redbe o odpiranju in zapiranju trgovskih in obrtniških obratovalnic odprte, ker se po tukajšnjih cerkvenih predpisih na dan sv. Cirila in Metoda ne vrši slovesna služba božja. —

Nocoj vsi k Sv. Urbanu k Ciril Metodarskem kresu!

Iz kaznilnice.

Imenovani so za paznike-zvaničnike dosedanjih dnevnika: Rupnik Alojz, Vilfan Matija, Primožič Maks, Strlič Edvard, Vezjak Sigmund in Lešnik Ivan, za paznike-služitelje pa dosedanjih dnevnika: Kolenc Angel, Sergio Anton, Stelcar Ferdinand, Pihlar Ivan, Rebernak Franc, Januška Franc, Sredenšek Emil in Stramič Roman.

Diplomirani zadružniki.

Na institutu za gospodarsko zadružništvo v Pragi, ki je najvišje učilišče te stroke v Evropi, sta te dni med drugimi diplomirala Vinko Košir, sin fin. pregl. v p. v Mariboru, ter Vekoslav Zidarič, sin nadučitelja v p. iz Selnice ob Dravi. — Naše čestitke! —

Umazana drava.

Kakor kava proletarcev rjava se valj Drava v mogočnih valovih proti Ptujskemu polju. Po pripovedovanju potnikov s koroške strani, je v gornjem toku Drave ter ob ustju Meže in Mislinje razsajala silna nevihta s strelo, ki je na več krajih zanetila požar, a na poljih napravila trenutno zelo občutno škodo na odplavljeni poljski zemlji, kar se posebno pozna na umazani Dravi. Najbolj so se razdivjali elementi prvega julija, a naslednje dni so sledili novi neprijetni obiski. Zamolklo grmenje na zapadni strani se je tudi čulo v Mariboru, nad katerim pa se je bočilo z zvezdami posejano nebo. —

Slovenska književniška antanta.

Na inicijativo poljskih književnikov se je vršila v Varšavi konferenca poljskih, jugoslovenskih in češkoslovaških Penklubov o ustanovitvi slovenske književniške antante. Izvoljen je bil pripravljalni odbor, v katerem je od Jugoslovancev prof. Benešič, ki bo izdelal pravila in stopil v zveze z vsemi slovenskimi književniškimi organizacijami. Poljski tisk je akcijo s simpatijo pozdravil. —

Ljudsko gibanje v Mariboru.

V našem mestu je bilo v prvi polovici letošnjega leta rojenih 605, umrlo pa je 371 oseb, dočim je bilo porok 223. Največ je bilo rojstev v stolni župniji, namreč 331, dočim je umrlo 77 oseb, porok pa je bilo 42; v frančiškanski župniji se je rodilo 76, umrlo 49 oseb, porok 91; v magdalenski župniji se je rodilo 186, umrlo 238 oseb, porok 83; v evangelski župniji se je rodilo 8, umrlo so 4 osebe, porok 5; v pravoslavni cerkveni občini so se rodili 4 otroci, umrle so 3 osebe, poroki ste bili 2. —

Čoln se je prevrnil.

Sinoči v mraku se je nekemu kopalcu, ki se je vozil s svojo sandolino po umazanih valovih Drave, prevrnil čolnček. Dočim je kopalca urnih krač priplaval na levi dravski breg, so sandolino odnesli valovi proti — Melju. —

Vežbalno streljanje na golobe.

V nedeljo, 6. t. m., ob 16. uri priredi podružnica Maribor Slovenskega lovskega društva na strelišču v Radvanju vežbalno streljanje na golobe

Kongresi.

Poštarski kongres se bo letos vršil v Sarajevu 12., 13. in 14. tm., kongres Zveze meščanskih učiteljev pa se vrši danes, jutri in v nedeljo na Sušaku. —

Prostov. gasilno društvo na Pobrežju praznuje v nedeljo 13. t. m. 25letnico svojega obstoja. To slavnost združi z blagoslovitvijo nove motorne brizgalne.

Zahvala.

Oblastna streljaška družina v Mariboru je prejela od Slovenskega lovskega društva, podružnice Maribor, znesek Din 2000 in sicer 1000 Din kot ustanovnino in 1000 Din kot podporo za letošnjo državno tekmovanje. Za velikodušno podporo izrekamo Slov. lovskega društva, podružnici Maribor tem potom najiskrenejšo zahvalo. — Odbor.

Društvo jugoslovenskih akademikov, v Mariboru.

V soboto 5. t. m. priredi društvo svoj običajni vsakoletni društveni izlet na Pohorje (Fala - Klopni vrh - Pesek - Ribniška jezera - Ribnica). Zbirališče v soboto ob 13. uri na glavnem kolodvoru, odhod s koroškim vlakom ob 13.18. Vpeljani gostje po društvenih članih vabljene, za članstvo obvezno. Abiturienti dobrodošli. 1816

Mariborski in dnevi drobiž

Kronika iz pohorskih Aten

Tudi pri nas je vročina, skoraj bi rekel pasji dnevi. Temveč pa najdejo zato hudomušni Bistričani objektov, kjer se lahko spodtikajo. Res, spodtikajo se na vsako malenkostjo. Pomislite! Pred kratkim so na glavnem trgu razkopali pločnik in vsadili v njega telegrafski drog. Komu na vsem ljubem svetu naj bi bil napoti, ako ne meščanom pohorskih Aten. Zdi se mi, da so ta nesrečen ali bolje ponesrečen drog že v časopisih opisovali in mislim, da sledi še posnetek. Le še več drogov v mesto, bomo postali slavni in mesto bo kmalu drugi Lemberg.

Prah. Kaj za božjo voljo se spodtikajo nad prahom? Če se soba malo zapraši, se vzame v roko cunj in v pol ure je vse dobro. Pa zabavljajo, da ni od nikoder obljubljenega škropilnega voza. Zakaj pa bo nam siromakom na deželi škropilni voz? Saj lahko počakamo na dež, pa je stvar rešena. Vsa banovina že ve, da si mislimo nabaviti tak moker nestvor. Vsi odkriti meščani smo odločno in z vsemi štirimi proti škropilnici, ker potem se ne bomo mogli spodtikati nad prahom, kvečjemu nad škropilnico.

Nad vsem pa tudi ne sklepamo rok, kaj še. Če zjutraj ob treh na trgu zapoješ in sicer tako zapoješ, da od navdušenja ne moremo več zaspati, se nihče ne spodtika. Zakaj neki? Drugič zapojejo tisti, ki niso bili prvič udeleženi, in stvar je rešena ali po domače »hebt sich auf«. Saj

je pri nas poznan »vic« »hebt sich auf«. Naj ga povem.

V dobrih starih časih, ko se še nismo spodtikali in so se še roparji klatili po Pohorju, pride nekoč tak tolovaj k spovedi v Bistrico. Pričel je: »Bogatim sem jemal, revežem delil: »Hebt sich auf!« »Tri sem ubil, štiri na svet spravil: »Hebt sich auf!« itd. saj mi bo ljub Bog odpustil.« Župnik pa: »Dobro, dobro, Bog te je dal, vrag te bo vzel: »hebt sich auf!« Kako je bilo nadalje, ne vem. Vem pa, da je pri nas v Bistrici geslo: »Hebt sich auf!« vsega upoštevanja vredno in se tudi upošteva. Vrček piva je sedaj po novem pet dinarjev. Zato pa ga manj pijemo; »Hebt sich auf!« Polovica meščanov je narodnjakov, druga nemčurjev: Hebt sich auf! Eni delajo pri društvi agilno, drugi zabavljajo: Hebt sich auf!

Pa ne, da bi kdo mislil, da smo zato narodno manj vredni, ker uporabljamo nemško geslo. Nikakor! Mi smo le tolerantni in popustljivi in kar je glavno, živimo od tradicije in »Hebt sich auf!« spada med najimenitnejša izvršila našega starega in slavnega mesta.

Da, pa ne bo kdo mislil, da smo res povsem Lemberžani! O ne, naj navedem v dokaz to, da smo Bistričani naročeni na vse največji dnevnike in ima vsak teh listov dopisnika, toraj vsakdrugi Bistričan je dopisnik, o visokih zmožnostih in skritih talentih v našem mestu.

Simplicitus.

O čuvanju tajnosti

ŽENSKES NA ODGOVORNIH IN ZAUPNIH MESTIH ZNAJO ČUVATI URADNO TAJNOST.

Dolga stoletja so bile ženske na glas, da ne znajo obdržati zase prav nobene skrivnosti ali tajnosti. Splošno je prevladovala govorica, da je mogoče z uspehom spraviti v javnost kako stvar samo tedaj, ako se jo zaupa neki ženski pod pečatom stroge molčečnosti. Na drugi strani pa je seveda tudi dovolj žensk, ki znajo čuvati vsako zaupano tajnost ali skrivnost. Najlepši dokaz za to je, da se mesto privatnega tajnika najraje poveri ženskam. Ravno vodilni moške državnega življenja in industrije imajo na podlagi dolgoletnih izkušenj največje zaupanje do žensk. Pri tem je treba imeti zlasti pred očmi, da so ravno ženske na takih zaupnih mestih izpostavljene največjim izkušnjam, ker je vedno dovolj interesentov, ki bi radi od njih zvedeli kaj več o stanju gotovih stvari. Poslužujejo se pri tem vseh mogočih in nemogočih sredstev, samo da bi zaznali za kakšno tajnost. Najtežji položaj imajo v tem pogledu pač ženske napram onim, ki poskušajo doseči svoj namen z ljubeznivostjo. V dozdnevno nedolžnem pogovoru namreč lahko tudi najbolj zanesljivi ženski uide kaka nepremišljena beseda, ki jo potem interesent izrabljuje do skrajnosti. Zato morajo biti ženske v takih službah tudi v zasebnih pogovorih silno previdne. Predvsem morajo paziti na to, da si nikogar ne izberejo za zaupnika. Noben, še tako nepričakovano vprašanje, jih ne sme spraviti iz ravnovesja, tako da mora stranka oditi vedno z dolgim nosom. Za izvrševanje takih

služb bi se morale ženske naravnost vzgajati. Taktika se da namreč naučiti, treba je le prirodnega razuma. Sicer pa ženske, ki se jim zaupajo tako važna mesta, nikakor niso redke izjeme. Tudi v podrejenih službah so že dokazale ženske, da so vredne vsega upoštevanja in spoštovanja in da je trditev, da ne znajo molčati, izvirala iz trte. Kako vztrajne so take ženske, dokazuje najbolj primer neke tipkarice, ki je bila nastavljena pri nekem borznem senzalu in je bila zaročena z nameščencem nekega drugega borznega senzala. Ta ji je namreč nekoč zaupal, da namerava spekulirati s svojim denarjem. Priporočeni so mu bili nekateri papirji in upa, da bo z njimi znatno pomnožil svoje premoženje. Dekle je bilo v strašnem položaju. Po svojem delovanju je namreč vedelo, da bodo ravno ti papirji v kratkem padli, vendar pa se ni smatrala upravičeno, da bi svojemu zaročencu odsvetovala nakup teli papirjev. In res je mladi mož zgubil ves svoj denar in moral potem poroko odgoditi. Šele tri leta pozneje sta se mogla oba poročiti. V tem primeru je bila nedvomno ženska na izredno težki preizkušnji, ako je sploh hujša še mogoča.

In na drugi strani: Koliko primerov je v zgodovini, ko se je ženskam posrečilo izvabiti od moških v zaupnih službah največje skrivnosti in tajnosti, od katerih je bila čisto odvisna sreča ali nesreča cele države. Le pogosto so ravno moški dokazali, da ne znajo molčati.

Pozabljena stoletnica

ODPRAVA NAJBOLJ BARBARSKEGA OBIČAJA V INDIJI.

Lani je poteklo sto let odkar so izdali Angleži v Indiji naredbo, s katero je bilo prepovedano sežiganje vdov. Kljub prepovedi seveda ni kar naenkrat prenehal ta barbarski običaj, vendar pa sedaj — po sto letih — ni več ne duha ne sluha o njem. Ta divjaški običaj ni obstojal samo pri Indijancih, ampak je bil poznan tudi pri mnogih drugih narodih višje in nižje kulture. Pri neciviliziranih narodih obstoja naziranje, da se po smrti življenje prav v ničemer ne razlikuje od življenja na zemlji in da torej tudi mrlič potrebuje živež, obleko, orodje in orožje. Vse te stvari mora imeti seboj v grobu. Angleški filozof Spencer opozarja v svojih »Principih sociologije«, da je logična posledica te priproste vere, da mrličem ne dajejo v grob samo teh stvari in domače živali, temveč mu dajo na razpolago tudi služinčad in družbo. Ravno radi te vere so pri mnogih narodih sežgali po smrti moža tudi njegovo ženo, sužnje in celo njegove prijatelje.

Pri primitivnih Audamanih, Avstralcih in Tasmanih pa tega običaja niso poznali, ker o posmrtnem življenju niso imeli izrajenega pojma. Pač pa najdemo ta običaj zato pri naprednejših narodih Polinezije, na otokih Fidži in v Novi Kaledoniji, pri zamorcih v notranjosti Afrike in ob obali. Spencer navaja, da so čisto ubijali vojne ujetnike, da bi mogli kakemu mrliču služiti na drugem svetu. Zulu-zamorci ubijajo poglavarjeve uslužbence, drugi vladarjeve evnuhe, da tudi onkraj groba služijo njegovim ženam. Zamorci ob obali zastrupijo najbolj zanesljive sluga, ali jim odsekajo glave. Na otokih Fidži žrtvujejo najboljšega prijatelja poglavarja, da ga spremlja na drugi svet.

Naprednejši narodi Amerike so izvršili vse mogoče, samo da pripravijo pokojnikom čim udobnejše življenje na drugem svetu. V Mehiki so ubili duhovnika vsakega poglavarja, da mu more tudi na drugem svetu opravljati verske obrede. Indijanci pa so pomorili vse sužnje, kadar je pričel umirati poglavar. Oni so morali namreč že pred njim na drugi svet, da mu tam-

kaj uredi novi dom. Peruanci so po smrti svojega poglavarja sežgali čisto do tisoč in še več sužnje in njegovih priležnic.

V vseh teh groznih običajih pa vidimo obenem tudi željo teh narodov, da oskrbe pokojnike z vsem, kar jim je bilo v življenju milo in drago, in vrh tega prisilijo njegovo rodbino, da bi mu posvečala čim več pozornosti in skrbi.

Pri ukinitvi tega barbarskega običaja pred sto leti v Indiji ni šlo samo za to, da se prepreči nadaljno preli-vanje nedolžne krvi, temveč predvsem, da se javno dokumentira priznanje vrednosti žene in njene individualnosti. Žena nikakor ne preneha biti človek, ako postane vdova. Njena individualnost se more razvijati tudi po močevi smrti in lahko postane koristna ne samo za rodbino, temveč za človeško družbo sploh. Pri nas n. pr. znaio pogosto ravno vdove še prav posebno uveljavljati svojo individualnost, ne oziraje se na javno mišljenje in ravno onim na rovaš, ki bi jih najraje iz same zavisti spravili vse skupaj na grmado. In v podobnih čustvih moramo iskati tudi vzroke odpravi tega groznega običaja v Indiji.

U planinskem zraku . . .

Lastnik velike svetovne tovarne za čevlje je pri vočstvu podjetja vsled prenapornega dela zbolel na živcih in zdravnik mu je predpisal zdravljenje v planinskem zraku. V Švico? Nemo-gočje, zakaj za podjetje je ravnokar bila najvišja konjunktura. Denarja pa dovolj! Pametna glava jo potuhta: naročil si je ogromni balon in v gondolo dal namestiti celo svojo pisarno. Neštete telegrafске zveze spajajo ta nenavadni urad z zemljo. V tisoč metrov višine klopotaajo pisalni stroji in pojo telefonski zvonci. Tako plava šefov duh nad njegovimi tovarnami . . .

Prebivalstvo Italije.

Po najnovejših statističnih podatkih ima Italija 42.363.311 prebivalcev, od katerih stalno prebiva v Italiji 41 milijonov 509.501.

Ali bo mogoče dvigniti križarko „Hindenburg“?

Znano je, da je nemški admiral Reyerter dal svojim mornarjem nalog, da so potopili internirano nemško mornarico v Scapa Flow (v otočju Orkney severno od Anglije!). Od tega časa je stalno na dnevnem redu vprašanje, kako dvigniti potopljene ladje, ki so bile umetnine moderne ladje-gradnje in vojne tehnike, in porabiti vsaj dragoceni material. Seveda so težave pri tem tako ogromne, da dela pri dviganju ladij le zelo počasi napredujejo.

Dozdaj je uspelo potegniti iz morja 29 manjših edinic: 26 rušilcev, križarko »Kaiser« (24.500 ton) in vojne ladje »Moltke« in »Seydlitz« (po 23 tisoč ton). Te ladje, ki so ležale od 21. jun. 1919 na dnu morja, so odpremili v razne angleške ladjedelnice, kjer so jih popolnoma demontirali. Sedaj je na dnu še kakih 15 vojnihi ladij, med njimi tudi velika križarka »Hindenburg«, ki jo sedaj poskušajo dvigniti. Ni gotovo, ali bo to uspelo, verjetno pa je, da bodo nadaljna dela pri dviganju ostalih ladij opustili. Že začetkom leta 1926. se je zdelo, da se bo posrečilo dvigniti orjaka, gornja paluba in oklopni stolpi so za časa oseke že štrleli iz morja. Glasom statistike britanske admiraltete je bilo v tem času potrošenih nad 30 tisoč liver šterlingov, in 200 ljudi je intenzivno delalo pol leta. Ko pa so se inženirji že veselili uspeha, se je ladja prevrnila in izjalovile so se vse operacije. Dela so se za nekaj časa prekinila.

V poznejšem nadaljevanju del so se pojavile zopet skoro nepremagljive težkoče. Kakor, da so nemški mornarji slutili, da bodo Angleži kedaj poskušali ladje dvigniti, so izvršili vse, kar so mogli, da dvig ladje obrez uspešijo. Nešteto razpok na ladij je bilo treba zamašiti, da se je moglo pričeti z izčrpavanjem vode iz ladjine notranjosti. Potapljači so morali prodirati v notranjost potopljene ladje, kar je bilo naravno združeno z življenjsko nevarnostjo. V poplavljenih delih ladje je bilo treba napraviti nove stene iz cementa. Šele potem je bilo mogoče v hitrejšem tempu nadaljevati z deli na izčrpavanju vode. Sedaj je ogrodje ladje že precej izpraznjeno in inženirji, ki vodijo dela, težko pričakujejo rezultate svojih naporov, ker se boje, da se zopet v zadnjem hipu ne pojavi kaka nova težava ali ovira.

Dr. Lazarus zahteva obvezni zdravniški pregled vseh nad 40 let starih

Znani berlinski vseučiliški profesor in znanstvenik dr. Lazarus je v berlinskem »Zdravniškem listu« napisal članek, v katerem pravi, da se je slika bolezni, za katerimi človeštvo umira, tekoma zadnjega časa zelo spremenila. Ljudje ne umirajo več toliko za nalezljivimi boleznimi, marveč bolj za lokalnimi, za nerednostmi v odtoku krvi, za boleznimi srca, živcev itd. Tako je n. pr. v Nemčiji od leta 1927. naprej umrlo za jetiko, pljučnico, gripo itd. 173.550 oseb, za rakom in lokalnimi boleznimi pa 370.000 oseb. Ker porodi padajo, umrljivost je pa vsled racionalne borbe proti kužnim boleznim redno manjša, treba zlasti posvetiti pozornost starejšim osebam, ki v vedno večji meri umirajo za lokalnimi boleznimi. Ljudi nad 40 let stare napadajo srčne bolezni, možganske kapi in rak in jih kosijo na tisoče. Preko 40. leta vsak šesti človek umre od obolenosti srčnih arterij, vsak deseti pa vsled raka. Ker se v slučaju pravočasne diagnoze vse bolezni v začetnem stadiju dajo ozdraviti, zato prof. dr. Lazarus predlaga obvezni zdravniški pregled vseh nad 40 let starih oseb. Pregled bi se naj vršil v specialnih zdravstvenih zavodih, ki bi morali imeti vse najmodernejše instrumente. Tako bi država silno veliko prihranila, ker bi s pravočasnim zdravljenjem zelo zmanjšalo izdatke za bolne državljane.

Sport

Zaključek mednarodnih rokobornih tekem v Unionu

Včerašnji program mednarodnih rokobornih nastopov v Unionu je privabil na verando nad 1000 gledalcev. Na programu so bile tri zelo zanimive odločilne borbe, ki so od pričetka do konca vzbujale napeto pozornost vsakega gledalca.

V prvem paru sta nastopila Weisz in Jandera, ki sta vodila glavni boj v znamenju »veseloigre«. Z naporom vseh sil je končno Weisz položil v 42. min. Jandera na pleča.

Mnogo lepša je bila druga borba med Janešem in Marko de Petrijem. V tej borbi se je uveljavila Janešova močna tehnika. V 12 minuti je s podprijetom ukrotil nasprotnika.

Odločilna borba med Beličem in Kawanom je trajala le 2 min. in je končala z zmago Beliča.

Končno stanje medn. rokobornih tekem je naslednje: I. nagrado Belič (Bolgarija); II. nagrado Kawan (Avstrija); III. Bogner (Madžarska); IV. Janeš (Jugoslavija); V. Weisz (Madžarska); VI. Jandera (Češkoslovaška); VII. Marko de Petri (Italija).

Da so mednarodne rokoborbe končale brezhibno in v polnem redu, je v prvi vrsti zasluža neumornega predsednika ISSK Maribora g. dr. Stamola ter tajnika g. dr. Planinška, ter gg. Radovana Šepca. Vsakakor je velika zasluga ISSK Maribora, da je v našem mestu zainteresiral občinstvo tudi za težkoatletiko in upamo, da bodo tudi v bodoče amaterski nastopi tako dobro obiskani, kakor 13 dni trajajoče profesionalne rokoborbe.

Ženevska olimpijada.

Senzacija včerašnjega dne je bila zmaga F. C. Vienne (Dunaj) nad nemškim državnim prvkom Sp. V. Fürthom z rezultatom 7:1 (4:1). Danes igra Ujpest proti nizozemskemu prvaku Goahead; jutri pa Slavija proti Irunu. Finale bo v nedeljo in sicer med Vienno in zmagovalcem tekme Slavija-Iruna.

Sharkey je izzval Schmelinga.

Dne 25. septembra se bo vršila v Yankee stadionu v New Yorku ponovno borba med Shockeyem in Schmelingom. Shockey je izzval in Schmeling je pristal. Obenem je Schmeling podpisal nova ameriška pravila, v kateri globoki udarci ne odločijo diskvalifikacijo. Ugovorjeno je nadalje bilo, da dobi Schmeling kot svetovni prvak 37½%, Sharkey pa 12½% od bruto dohodkov.

Male sportne vesti.

V Ljubljani se je včeraj vršila mednarodna waterpolo tekma in sicer med SK Ilirijo in FTC (Budimpešta). Tekma je končala z visoko zmago 10:1 (6:0) FTCa.

SK Ilirija bo nastopila v nedeljo proti Concordiji v sledeči postavi: Urbančič, Strahovec, Berglez, Volkar, Vašek, Zupančič, Ribar, Unterreiter, Oman, Doberlek in Kreč.

Naša urugvajska reprezentanca je danes prispela v Rio de Janerio.

V semifinalu prvenstva gospodov v Wimbledonu je včeraj zmagal po 5 setih Tilden nad Borotro in Allison nad Dögom tudi v 5 setih.

Naš stalni propagandistični paviljon v Newyorku.

Uvidevajoč važnost naše gospodarske propagande v Ameriki, so mero-dajni činitelji odobrili potrebne podpore za ustanovitev velikega jugoslovenskega propagandističnega paviljona v Newyorku. Paviljon bo imel več dvoran za razstave, ki bodo kazale naš kulturni razvoj, naše kmetijstvo in industrijo, trgovino, znanstvo in vse druge panoge našega nacionalnega dela.

15.000 metrov visoko v zrak.

Belgijski profesor Piccard in njegov spremljevalec se nameravata tedni pri Augsburgu dvigniti v balonu, ki bo mesto koša imel krogo iz aluminija. Na ta način se mislita dvigniti v višino 15.000 m. Svrna poleta je merjenje atmosfere v visokih plasteh.

K. M. Čapek - Chod:

Jindri

Roman — Iz češčine prevel dr. Fran Bradač.

In preden se je približala prva nedelja, je Jindřich izgubil nežni tip za raskavost njenih rok, ki so bile hrapave od prebiranja sadja, in ko je prišla v nedeljo na prvi sestanek, je čisto prezrl, da temnita skozi njene bele iz sukanca spletene rokavice rjava palca in njuni sotrudniki pri lupljenju orehov.

Saj mu je pokazala — razen teh rjavih palčkov — čisto drugo Boženko, nego je bila ob delavnikih, čeprav se mu je zdela dražestna. V nedeljo je bila razkošna. Njeni drobni, vitki postavi se je neizmerno prilagajala praznična obleka, bila je res kakor iz cukra, da, kakor iz traganta, kakor pravijo v njenih krogih, bila je kakor figurica iz biskvita, Jindřich je bil očaran.

Veselo oba zaljubljenca je povečalo še to, da je prišla tudi ona, popolnoma brez dogovora, bela od glave do pete, tako kakor on.

Bila sta sploh oba presenečena in začudena, kako se je to naključilo.

Ali to ni bilo edino presenečenje te nedelje.

Ko je namreč prišla na smichovsko obrežje blizu arene, kakor sta se bila domenila, in ko se je nekaj trenutkov ozirala zaman po njem, je zazvenel od zdolaj znan glas:

»Ahoj, Boženka!«

Sedel je v klubovi enoveslačji njen Jindřich, oblečen v dresu.

Ni se kesal, da se ni takoj odzval, kajti njeno presenečenje je bilo tako naravno, radostno, da je bil tega vesel. Stekla je k njemu po tlakovanem bregu, živo obžalovala, da je vzela solčnik s seboj, sedla tako sigurno h krmilu in prilegnila z obeh strani njegove yrvice tako okretno, kakor vsaka klubova dama, tedaj še dosti redka.

In z dovršeno eleganco, prosim!

Pri vsem tem ni niti slutila, zakaj ji daje randevú ravno na smichovskem obrežju, da jo bo tu pričakoval s čolnom, saj se ni niti z besedico pobahal, da je tudi veslač.

Zdaj je strmel.

Dušica je v njej trepetala v otroški radosti, a ni kričala, niti fečala, kakor to delajo deklice ne le njene vrste, ampak tudi deklice iz boljše družbe, o katerih je vedel, da včasih kar po sili vreščijo, da bi dokazale, da niso v zadregi, ampak oči so se ji iskriale in pri vsakem gibanju njenih ustnic so se pokazale jamice na njenih licih.

Seveda je Jindřich hrepel, da bi izvedel, kako si je Boženka pridobila to izvedenost pri krmilu. Naklanjajoč se naprej pri vsakem zajetju vesel — letela sta kakor puščica — da so ji poletavali čez rame plapolajoči konci belih trakov pri klobuku, ki so ga tista leta dekleta vezala široko pod brado, je izpregovorila Boženka:

»Oh reka, to je moj življ!«

»Kako to? Tega bi včeraj še ne bil rekel. Mi-

slil sem, da vam bom moral še prigovarjati, da bi sedli v čoln!«

»Ah,« se je zasmejala Boženka. »Oče je bil strasten ribič in jemal me je na vodo précej, ko sem začela hoditi. Ah, moj očka, ko bi me takole videl danes, kako krmirim!«

»In kaj je bil gospod Nekušta še drugače?«

»Ne veliko, pomagal je materi v trgovini,« se je nasehnila prostodušno.

»Pa ni trpela s tem trgovina, da je ribaril?«

»Prosim vás!« je zapela Boženka praško melodijo, »poleti je zaslužil očka marsikdaj več nego mama.«

»A tako!« je lahno omenil Jindřich in prenehal veslati.

Na Boženčinih licih je breskve nadomestil divji mak in, opazujoč iskrece se suličaste valove, kojih odsev se je igral na njenih licih, je rekla čez nekaj hipov:

»Moj očka se ni imenoval Nekušta, to ste me slabo razumeli...«

»Kako torej?«

»Nekusch.«

»Neku?« je vprašal Jindřich, ker je izgovorila poslednji glas zelo nejasno.

»Neku—s—c—h!« je zlogovala Boženka kar najjasneje in dodala:

»Es, cha na koncu!«

»Eh—hm,« je pripomnil tudi Jindřich, tleskaje z obrnjenimi vesli po Vltavi.

Bila je to sicer strašna lapalija tale čudna reč z njenim imenom, za katero se je vidno sramovala in — to je njemu samemu zamrzelo — kakor Boženčini prsti, rjavi od orehov.

Končno pa tudi Pavák ne zveni dosti lepše, čeprav ne tako drobljivo kakor Nekuš. Je pomislil Jindřich in se spomnil, da ima tudi on tri prste na desni roki rjave, kajpada od cigaret.

Njegove povešene oči so naravnost tičale na nežnih členkih njenih nožic, obutih v bele čevljičke iz irhovine; odtod je premeril celo njeno postavo. Ni bilo sicer mnogo na njeni postavi, ali vendar ni bila, kakor se mu je prvotno zdelo, tako nerazvita, ampak le zelo prika, vsekakor je bila ta mala sadjarčica, kadar se je oblekla, elegantnejša nego katerakoli mlada dama iz družbe, katere oče je sam zaposloval prodajalke.

Namesto divjega maka je cvetela na Boženčinih licih sedaj potonika, najbrže zaradi globokega vznemirjenja, kaj se neki sedaj v njem godi.

Jindřich Pavák je to opazil in zajel s polnimi vesli ter peljal Boženko prav po sredi reke okoli kluba, in ne kot je prvotno nameraval, ob nasprotnem bregu po najoddaljenejši poti.

V klubu bo seveda krik. To bo Holejšev Jenda prvi, ki bo kriknil:

»Fantje, Jindra ima tovor! Pelje ženšče!«

In tu pa tam se zablsne kak daljnogled v temnem ozadju čolnarne.

»Ta pobij ima srečo, ta žaba je, kakor hi jo naslikal!« bo rekel Kadja Velkoborský, in Oda se bo vmesil: »Pokaži!« in vzel bo Kadji daljnogled in bo sam pogledal in potem zapoje najčistejšo podskafsko arito:

»Čeeče*), to se motiš, to živalco pelje Jindra na ocvrte karpe v Branik. To je nedeljska stvarica, to vidi vsakdo na prvi pogled.«

Gledal bo in čez nekaj časa rekel:

»Ampak poganja, ta pobalin, sam boljše nego dva, ta ima tempo!«

In stari trener iz Draždan, ki stoji ob strani v kazajki, mu dopove:

»Seveda, gospod Pavák, to je veslač, tega bi bilo škoda, če bi ga ženska skazila, kakor se je to že večkrat zgodilo.«

Jindra Pavák je slišal v duhu ta izrek in se je napenjal, kakor da je celo njegovo telo eno samo jekleno pero in je zdrčal okoli kluba kakor zadnjih petdeset metrov pred ciljem, kadar je tekma, in ni pazil na nič tako, kot na to, da bi se ne ozrl proti klubovi kolibi in se tako predal. Kajti neumen obraz, in drugačnega bi ne napravil, je tudi v daljnogledu neumen, in najhujše bi bilo, če bi Kadja z vsem despektom, kakršnega je zmožen sinček najbogatejšega praškega lesnega trgovca, zraven še pripojil:

»Fantje, tole dekle menda poznam, ta prodaja pri Fafrnu, v tisti veliki trgovini na Sadnem trgu, ta ima palce od orehov!«

Jindřich Pavák je popustil tempo in pogledal svojo deklico tako toplo, kakor se tega sam od sebe ni nadejal. Kar stresel se je, ne le v ponosni zavesti veslarske dovršenosti, ki jo je pravkar dokazal, naj ga kdo gleda iz kluba ali ne, ampak tudi v zavesti plemenitega sklepa, ki ga je storil ravno v pričo krasne nedelje, iskrece Vltave in Boženke.

On, Jindřich Pavák, jo napravi nele za svojo ljubico, katera bi bila postala tako ali tako, ampak nekoč, naj bo kadarkoli, bo tudi njegova žena in v dokaz, da je njegova nevesta, s katero se lahko pokaže kjerkoli, se ne bo peljal z njo v branliško vrtno gostilno na ribe, ampak naravnost v grajsko restavracijo v Chuchli, kjer sedi ta čas pri kavi najnoblejša Praga.

Rekel bi ji bil to takoj, toda spomnil se je, da ji dotlej še ljubezni ni razodel, kot se spodobi, kar je vendar neobhodno potrebno, preden se more storiti tak, za celo življenje obvezen razglas.

Toda ljubezen lahko prizna tukaj v čolnu in to takoj...

Ali, kaj je to bilo v njenih očeh, ki mu je zaprlo usta?

To niso bile več oči krasnega dekleta, ki je prej tako odkrito, tako radostno občudovalo čednega mladeniča, nekaj čisto tujega je zrlo nanj iz njenih oči, ki so ji prej kar igrale od radosti nad krasnim zletom.

Kar neprijateljski je bil ta pogled, nekam divje ogrožen, njene oči, ki so nepremično stale nad lici, bolj ruijavimi kot prej, so prestregle vsako njegovo kretnjo.

Da bi jo bil tako zastrupil pogovor o njenem očetu?

»Kaj vam je, Boženka, da ste tako čudni?«

Vzdihnila je.

(Nadaljevanje sledi.)

*) = Človeče.

V vili ob parku.

Trubarjeva ulica 11 I., oddam takoj sobo z eno in sobo z dvema posteljama. 1938

Kopalne obleke

po meri in ukusu ter vse vrste pletenin dobite v pletarni, Vojašniška ulica 2.

Za potovanje:

potne kovčke in torbe, v veliki izbiri od navadne do najfinejše vrste. Kovček za avto in kolekcijo vzorcev po naročilu. I. Kravos, Maribor, Aleksandrova 13. 1763

Ročni voziček,

nov, primeren za trgovca ali obrtnika naprodaj. Frankopanova ulica 20 I, vrata 6. 1906

Otomana lepa praktična Din 550—650.

Židovska ulica 4. 1929

V soboto, dne 5. julija

bo v gostilni Ilgo v Studencih preje Gačnik koncert s plesom. Vstop prost. Igra godba Duet: Metelko. Začetek ob 16. uri. Za obilen obisk se priporoča gostilničar. 1917

Trgovski lokal

v Mariboru,
v sredini mesta.

kjer je bila več let dobro
lodoča veletrgovina — se
odda v najem. — Pojasnila
daje Srečko Pihlar, Maribor,
Gospodarska 5. 1927

Na dobro in ceno hrano

vzamem 3 gospode ali gospodične. Tedensko stane Din 90. Naslov v upravi lista. 1928

Mizarstvo Ciril Razboršek,

Taborska ulica 22, izdeluje pohištvo in renoviranja. XV

Vdova sprejme solidno gospodično

kot sostanovalko. Naslov v upravi lista. 1911

Vse vrste obleke

ljika po nizki ceni Vodišek, krojač, Vojašniška ulica 2. 1633

TRENCH COAT

za
dame in gospode
IDEALNO OBLAČILO
za
zimo in leto!

L. ORNIK
KOROŠKA 9.

„Mariborska plovba“ družba z. o. z. v Mariboru

Vozni red

Motorni brod »Maribor« za vožnjo iz Maribora do Mariborskega otoka in nazaj:

Odhod: Iz Maribora od 9. ure do 20. ure vsako uro.

Odhod: Iz Mariborskega otoka od 9.30 do 20.30 ure vsako uro.

Vozne cene.

Za odrasle: v obe smeri Din 10.—

v eno smer Din 6.—

Za otroke: do 4. leta prosto.

do 12. leta Din 3.— v eno smer.

Opombe.

V sobotah, nedeljah in na praznike vozi dyakrat na uro v obe smeri.

Vožnja traja navzgor 17 minut, navzdol 6 minut.

Priporoča se občinstvu

1905

NAČELSTVO.